

Sygn. akt III AUa 1396/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Magdalena Budzyńska - Górecka (spr.)
Sędziowie:	SSA Małgorzata Węgrzynowska - Czajewska SSA Grażyna Horbulewicz
Protokolant:	Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2013 r. w Gdańsku

sprawy J. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji J. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 czerwca 2012 r., sygn. akt IV U 346/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1396/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 stycznia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., powołując się na art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 1-4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił ustalenia J. Z. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, wobec nie wykazania okresu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. Z. domagając się ponownego rozpatrzenia jego sprawy. Ubezpieczony wskazał, że nie jest możliwe przedstawienie zaświadczenia o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach przez pracodawcę, zakład pracy lub następcę prawnego, gdyż zakład pracy dawno nie istnieje i nie ma następcy prawnego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie IV U 346/12 Sąd Okręgowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

J. Z. urodził się dnia (...).

W dniu 04 stycznia 2012 r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury. Ubezpieczony jednocześnie wskazał, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy.

Decyzją z dnia 18 stycznia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. Z. prawa do emerytury. Organ rentowy uznał ubezpieczonemu łącznie staż pracy w wymiarze 29 lat, 10 miesięcy i 4 dni (okresu składkowego 29 lat, miesiąc i 21 dni i nieskładkowego miesiąc i 11 dni). Do stażu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu żadnego okresu. Organ ten nie uznał mu bowiem do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. w (...) (po odliczeniu służby wojskowej) w G. z uwagi na fakt, że przedłożone zaświadczenie o pracy w szczególnych warunkach wystawiło Archiwum Państwowe w T., a może je wystawić jedynie zakład pracy, pracodawca lub następca prawny. Nadto sprostował, że błędnie podano tam datę zatrudnienia jako 01 czerwca 1968 r., a z legitymacji ubezpieczeniowej wynika data 01 sierpnia 1968 r.

Ubezpieczony przez cały okres od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. był członkiem spółdzielni pracy - (...) - (...).

W spółdzielni swoją pracę wykonywali mechanicy samochodowi, blacharze, lakiernicy, elektrycy. W związku z tym były tam działy elektryków, blacharzy, lakierników, zespołownia służąca do naprawy podzespołów i myjnia.

J. Z. w dniu 29 kwietnia 1968 r. złożył podanie do Spółdzielni (...) w G. o przyjęcie go w charakterze ucznia w zawodzie mechanika. W związku z tym został skierowany na zbadanie jego stanu zdrowia i wydanie orzeczenia odnośnie możliwości uczenia się praktycznej nauki zawodu mechanika samochodowego - uzyskał pozytywne orzeczenie. Po ukończeniu szkoły podstawowej w dniu 09 lipca 1968 r. ubezpieczony zawarł umowę ze Spółdzielnią Pracy (...), na mocy której został przyjęty jako uczeń na szkolenie w zawodzie ślusarstwa samochodowego o specjalności mechanik samochodowy i przyuczenie do wykonywania zawodu napraw podwozi i silników samochodowych spalinowych. Była to przykładowa szkoła zawodowa dla pracujących. Czas szkolenia wynosił 34 miesiące i rozpoczął się w dniu 01 sierpnia 1968 r. Uczył się w trzech klasach: (...) - I klasa, (...) - II klasa, (...) - III klasa.

Po ukończeniu szkoły w Warsztacie N. Samochodów Spółdzielni Pracy w G. od dnia 01 sierpnia 1971 r. zostały mu powierzone obowiązki stażysty-montera samochodowego. Z dniem 01 września 1971 r. wnioskodawcy anulowano wstępny staż z dnia 01 sierpnia 1971 r. i powierzono mu obowiązki montera samochodowego.

W okresie od dnia 28 października 1971 r. do dnia 05 listopada 1973 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Po powrocie z wojska zostały mu z dniem 05 listopada 1973 r. powierzone obowiązki montera samochodowego. W kolejnych angażach: z dnia 28 sierpnia 1974 r. i z dnia 05 stycznia 1975 r. powierzane mu były obowiązki montera samochodowego.

Następnie od dnia 27 listopada 1974 r. do dnia 27 lutego 1975 r. ubezpieczony odbył kurs spawacza elektrycznego i acetylonowego.

Wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązków spawacza, gdyż w angażach miał wpisane różne stanowiska pracy. W angażach miał wpisywane następujące stanowiska pracy: monter samochodowy

- spawacz (z dnia 09 kwietnia 1975 r.), spawacz ręczny (z dnia 09 października 1975 r.), brygadzysta - spawacz (z dnia 08 marca 1976 r.), ślusarz remontowy (z dnia 14 stycznia 1976 r.), ślusarz remontowy-brygadzysta (z dnia 07 stycznia 1977 r.), brygadzysta - ślusarz samochodowy spawacz (8 angaży: z dnia 30 sierpnia 1978 r., z dnia 04 maja 1982 r., z dnia 31 sierpnia 1982 r., z dnia 30 października 1982 r., z dnia 05 stycznia 1983 r., z dnia 06 maja 1983 r., z dnia 22 czerwca 1983 r. i z dnia 05 grudnia 1983 r.), ślusarz-spawacz brygadzysta (3 angaże: z dnia 28 sierpnia 1980 r., z dnia 06 października 1980 r. i z dnia 20 czerwca 1989 r.), ślusarz samochodów silnikowych - spawacz brygadzysta (z dnia 22 sierpnia 1981 r.), p.o. brygadzisty brygady napraw układu hydraulicznego (z dnia 11 listopada 1985 r.), ślusarz samochodowy - spawacz p.o. brygadzisty (z dnia 04 lutego 1986 r.), ślusarz- brygadzysta (5 angaży: z dnia 30 listopada 1987 r., z dnia 17 lutego 1988 r., z dnia 25 lipca 1988 r., z dnia 04 października 1988 r. i z dnia 31 marca 1989 r.) oraz ślusarz (z dnia 17 maja 1988 r.).

Oprócz spawania pomagał kolegom w pracach hydraulicznych np zakładaniu przewodów hydraulicznych. Zajmował się spawaniem przewodów hydraulicznych, a potem pomagał przy ich montażu. W ramach pracy w brygadzie naprawiał skrzynie towarowe, bo taka skrzynia łączyła się z układem hydraulicznym.

Z dniem 17 marca 1978 r. ubezpieczony uzyskał tytuł mistrza w zawodzie ślusarz samochodowy silników.

W aktach urodzenia dzieci wnioskodawcy - syna J. urodzonego dnia (...) i córki A. urodzonej dnia (...) - został uwidoczniiony jako zawód - mechanik.

W dniu 21 lutego 1985 r. ubezpieczonemu wymierzono karę nagany. W związku z tym zaproponowano mu nowe warunki pracy i płacy polegające na tym, że z dniem 25 lutego 1985 r. przeniesiono go z dotychczasowego stanowiska brygadzisty brygady układu hydraulicznego na stanowisko ślusarza samochodowego, spawacza do innej brygady w dziale produkcji.

Jako brygadzysta ubezpieczony wykonywał szereg różnych czynności, które nie były związane z dozorem inżynieryjno - technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace w szczególnych warunkach.

Ze spółdzielni jako członek został wykluczony z uwagi na fakt, że z jego winy dalsze pozostawanie w spółdzielni nie dało się pogodzić z zasadami współżycia społecznego, bo używał mienia niezgodnie z przeznaczeniem.

Stosunek prawny ze spółdzielnią wygasł z dniem 05 kwietnia 1994 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie okoliczności bezspornych, dokumentów zgromadzonych w aktach sądowych, w tym w aktach emerytalnych oraz akt z Warsztatu N. Samochodowych Spółdzielnia Pracy (...).

Sąd ten dał wiarę dowodom z dokumentów, gdyż były jasne, pełne, rzetelne, a nadto żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności i mocy dowodowej. Do ustalenia stanu faktycznego posłużył się przede wszystkim dokumentami z Warsztatu N. Samochodowych Spółdzielnia Pracy (...), gdyż prezentowały one faktycznie jakie czynności i obowiązki wykonywał wnioskodawca.

Sąd I instancji odmówił wiarygodności jedynie dokumentowi prywatnemu w postaci świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach nr 168/96 z dnia 01 lipca 1996 r., gdyż zawarte tam informacje, iż wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym na stanowisku spawacza od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. nie znajdowały potwierdzenia w angażach zawodowych, które bez wątplenia wskazywały, że w tym okresie wykonywał on również szereg innych obowiązków.

Zdaniem tego Sądu zeznania świadka B. P. były niewiarygodne w zakresie, w jakim twierdził, iż ubezpieczony tylko i wyłącznie spawał, ponieważ w tej części były sprzeczne z angażami, w których widnieją jego stanowiska ślusarz i spawacz. Nie mógł zatem wnioskodawca tylko wykonywać pracy spawacza.

Również zeznania wnioskodawcy Sąd Okręgowy uznał za niewiarygodne w zakresie, w jakim zeznał on, że wykonywał głównie obowiązki spawacza. Sąd ten zważył, że dokumenty zawarte w aktach z Warsztatu N. Samochodu Spółdzielnia Pracy (...)” wskazują, że wykonywał też inne czynności takie jak wykonywał ślusarz, ślusarz samochodowy. Sam zresztą zeznał, że cyt. „od czasu do czasu pomagał kolegom przy takich pracach jak zakładanie przewodów hydraulicznych”.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie ubezpieczonego było nieuzasadnione i dlatego podlegało oddaleniu.

Sąd ten wskazał, że prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym reguluje art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku - w przypadku mężczyzn - 60 lat, jeżeli w dniu 01 stycznia 1999 r. spełnili łącznie niżej wymienione warunki:

- osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,
- posiadają co najmniej 15 - letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a nadto :
- nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego, a w przypadku przystąpienia złożyli wniosek o wykreślenie z funduszu i przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa,
- rozwiązali stosunek pracy - w przypadku ubezpieczonych będących pracownikami.

Stosowne regulacje w przedmiocie wieku emerytalnego, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury znajdują się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Natomiast wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zostały zawarte w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. Nadto w § 1 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, w przedmiocie sprecyzowania stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach ustawodawca odsyła do odpowiednich przepisów resortowych.

Istotny w niniejszej sprawie jest również § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, w myśl którego okresami pracy uzasadniającymi prawo do wcześniejszej emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonym dla danego stanowiska. Pod pojęciem pracy wykonywanej stale należy rozumieć pracę wykonywaną na danym stanowisku pracy, zgodnie z rozkładem czasu pracy i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonym dla danego stanowiska. W związku z powyższym nie będzie uznawana za taką pracę praca, wykonywana, np. w połowie wymiaru czasu pracy lub tylko kilka lub kilkanaście dni w miesiącu.

W tym miejscu Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego okresy pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Organ rentowy, rozpoznając wniosek w sprawie prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, może uwzględnić wyłącznie te okresy pracy w szczególnych warunkach, które zostały uwodnione na podstawie powyższego dokumentu bądź zaświadczenia stwierdzającego charakter i stanowisko pracy w warunkach szczególnych

w określonych okresach (§ 21 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń).

Dokumenty te są dla organu rentowego wiążące nie tylko w pozytywnym, ale i w negatywnym tego słowa znaczeniu. Oznacza to, że z jednej strony przedłożone zaświadczenie jest dowodem na fakt wykonywania przez zainteresowanego pracy w szczególnych warunkach, a z drugiej strony brak takiego zaświadczenia, czy nieprawidłowo wypełnione, uniemożliwia ustalenie tej okoliczności za pomocą innych środków dowodowych.

Sąd I instancji podkreślił jednak, że w powyższym wypadku - braku bądź zakwestionowania przez organ rentowy powyższych środków dowodowych - ubezpieczony może dochodzić ustalenia tych okoliczności w postępowaniu sądowym, w którym w myśl art. 472 i 473 k.p.c. powyższe obostrzenia nie obowiązują. Sąd nie jest bowiem związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym. W postępowaniu o świadczenie emerytalno - rentowe dopuszczalne jest - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. w sprawie III UZP 5/85 - przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia. Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika (umowy o pracę, świadectwa pracy, angaży, innych dokumentów). Zaliczenie nie udokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga przy tym dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych.

Sąd Okręgowy zważył, że w niniejszej sprawie poza sporem była okoliczność, iż J. Z.osiągnął z dniem 25 stycznia 2012 r. przewidziany przepisami prawa wiek emerytalny oraz, że posiada wymagany staż ubezpieczeniowy. Organ rentowy w celu ustalenia uprawnień do emerytury uwzględnił na dzień 01 stycznia 1999 r. 29 lat, 10 miesięcy i 2 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ ten nie kwestionował także faktu nie przystąpienia ubezpieczonego do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawania w stosunku pracy na dzień złożenia wniosku.

Sąd I instancji stwierdził, że istota sporu w niniejszym postępowaniu koncentrowała się natomiast wokół ustalenia, czy można J. Z. zaliczyć do stażu pracy w szczególnych warunkach okres od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r., a w konsekwencji, czy wnioskodawca spełnia ostatnią przesłankę do przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w postaci stażu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat.

W ocenie tego Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił jednoznacznie ustalić, iż w okresie od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. ubezpieczony był członkiem spółdzielni - Warsztatów N. Samochodów Spółdzielnia Pracy (...) w G.. W rozumieniu zaś art. 184 ustawy emerytalnej oraz zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego do okresu pracy w szczególnych warunkach mogą być wyłącznie wliczone okresy świadczenia pracy na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę). Nie można zaliczyć natomiast wykonywania obowiązków wynikających ze stosunku członkostwa. Dlatego okres ten nie mógł zostać zaliczony do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczony nie wykonywał stale i wyłącznie obowiązków spawacza. Potwierdzają to dokumenty w postaci angaży oraz przesłuchanie wnioskodawcy, w którym przyznał, że wyłącznie nie wykonywał pracy tylko spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy bo: „zajmowałem się głównie spawaniem, ale od czasu do czasu pomagałem kolegom przy takich pracach jak: zakładaniem przewodów hydraulicznych (...) zajmowałem się spawaniem przewodów hydraulicznych i potem zdarzało się, że pomagałem przy ich montażu. W ramach pracy w tej brygadzie naprawiał skrzynie towarowe, bo taka skrzynia łączyła się z układem hydraulicznym”.

Początkowo ubezpieczony w tej spółdzielni uczył się zawodu mechanika samochodowego. Czas szkolenia wynosił 34 miesiące i rozpoczął się w dniu 01 sierpnia 1968 roku. Od dnia 01 sierpnia 1971 r. dopiero zostały mu powierzone

obowiązki stażysty-montera samochodowego, a od dnia 01 września 1971 r. obowiązki montera samochodowego. Potwierdzają to dokumenty z akt Warsztatów N. Samochodów Spółdzielnia Pracy (...) w G..

Ponadto uprawnienia spawalnicze ubezpieczony uzyskał po ukończeniu kursu spawacza elektrycznego i acetylenowego dopiero z dniem 27 lutego 1975 r. W angażach zawodowych po tym okresie widnieją zaś następujące jego stanowiska pracy: ślusarz-spawacz brygadzista, ślusarz samochodów silnikowych - spawacz brygadzista (większość angaży), ślusarz samochodowy - spawacz brygadzista i inne. Zdaniem Sądu I instancji dokumenty te wskazują ponad wszelką wątpliwość, że nawet po uzyskaniu uprawnień spawacza nie wykonywał on przez 8 godzin i codziennie obowiązków tylko i wyłącznie pracy spawacza. Co więcej z dniem 17 marca 1978 r. ubezpieczony uzyskał tytuł mistrza w zawodzie ślusarz samochodowy silników, a w świadectwie pracy z dnia 12 kwietnia 1994 r. widnieje stanowisko ubezpieczonego: ślusarz-spawacz.

W wykazie A, działu XIV, pod pozycją 12 załącznika do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego jako prace wykonywane w szczególnych warunkach wskazano: prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym. W wydanej na podstawie delegacji zawartej w § 1 ust. 2 w zw. z § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego uchwałe nr 80 zarządu Centralnego Związku (...) z dnia 30 czerwca 1983 r. ((...) z dnia 10 sierpnia 1983 r., nr 15-16, poz. 54) w załączniku nr 1 wykaz A dział XIV, dział 12 - prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodorowym wskazano w pkt 1 spawacza elektrycznego, w pkt 2 spawacza aparatami elektrycznymi, w pkt 3 spawacza gazowego, w pkt 4 spawacza w osłonie gazów obojętnych. Zarówno w rozporządzeniu, jak i zarządzeniu resortowym do prac w szczególny warunkach nie zaliczono samodzielnej pracy ślusarza, czy ślusarza-spawacza.

Tym samym ubezpieczony nie wykonywał stale (tj. codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (tj. przez 8 godzin czasu pracy) obowiązków zaliczanych do prac w szczególnych warunkach.

Stąd też, na mocy art. 477 (14) § 1 k.p.c., w oparciu o art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł J. Z. kwestionując dokonaną przez ten Sąd ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zgodnie z którą wnioskodawca nie posiada wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu apelacji skarżący stwierdził, że przeprowadzone w sprawie dowody, a w szczególności „świadectwo pracy” ze Spółdzielni Pracy (...) wskazują, że posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W konkluzji apelacji skarżący wnosił o „zmianę zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania”, przez co rozumieć należy wniosek o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, ewentualnie
- 2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji celem ponownego jej rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja J. Z. nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleniem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Wyrok tego Sądu nie narusza prawa, choć nie wszystkie wnioski i oceny prawne tego Sądu są prawidłowe, co zostanie wykazane w dalszej części uzasadnienia.

Istota sporu w niniejszym postępowaniu sprowadzała się do oceny, czy wnioskodawca spełnia łącznie wszystkie, wynikające z treści art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., nazywanej dalej ustawą emerytalną), przesłanki ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym (mężczyznom) urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy emerytalnej (60 lat - § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm., nazywanego dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego), jeżeli w dniu wejścia tej ustawy w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej (co najmniej 25 letni).

Takim ubezpieczonym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy emerytalnej pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy (art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Przepis art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej dotyczy zatem wyłącznie tych ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 01 stycznia 1999 r. już legitymowali się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym, w tym wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, lecz nie osiągnęli jeszcze wymaganego wieku emerytalnego.

W przedmiotowej sprawie spór koncentrował się na kwestii spełniania przez wnioskodawcę przesłanki osiągnięcia w dniu wejścia ustawy emerytalnej w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r., wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, tj. co najmniej 15 lat (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego).

Sąd Apelacyjny zważył, że dla oceny kwestii spełniania przez J. Z., wynikającej z treści art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, przesłanki osiągnięcia w dniu wejścia ustawy emerytalnej w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r. okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, kluczowa jest odpowiedź na pytanie, czy praca wykonywana przez niego w spornym okresie zatrudnienia w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. (25 lat, 8 miesięcy i 5 dni) podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o którym mowa w treści art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej.

Sąd ten nie podzielił stanowiska Sądu I instancji, zgodnie z którym sporny okres zatrudnienia wnioskodawcy w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. nie podlega zaliczeniu do okresy pracy w szczególnych warunkach, ponieważ w tym okresie wnioskodawca był członkiem tej spółdzielni. Podkreślić w tym miejscu należy, że pracownikiem w rozumieniu art. 2 K.p. jest również osoba zatrudniona na podstawie spółdzielczej umowy o pracę. W świetle przeprowadzonych w przedmiotowej sprawie dowodów ubezpieczony był zatrudniony w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, a zatem wbrew stanowisku Sądu Okręgowego posiadał w spornym okresie status prawny pracownika w rozumieniu art. 2 K.p.

Zgodnie zaś z treścią § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych J. Z. znajdują się m.in.: świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z Warsztatów N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. z dnia 01 lipca 1996 r. oraz zaświadczenie z Archiwum Państwowego w T. z dnia 12 grudnia 2011 r.

W pierwszym z wymienionych wyżej dokumentów podano, że wnioskodawca zatrudniony od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. w okresie od dnia 01 marca 1975 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał pracę przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym na stanowisku spawacza wymienionym w pkt 1, 3 poz. 12 działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr 80 Zarządu Centralnego Związku (...)z dnia 30 czerwca 1983 r. w sprawie pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy (Biul. CZSpP z 1983 r. Nr 15-16, poz. 54, nazywanej dalej uchwałą ZCZSP).

Z treści zaświadczenia z Archiwum Państwowego w T. z dnia 12 grudnia 2011 r. wynika natomiast, że J. Z. zatrudniony w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. na stanowisku ślusarza spawacza w okresie od dnia 01 czerwca 1968 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym, o których mowa w „pkt 1”, poz. 12. działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Sąd II instancji w pełni podzielił stanowisko organu rentowego, zgodnie z którym dokument ten nie stanowi świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach w rozumieniu § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, ponieważ nie został wystawiony przez pracodawcę ubezpieczonego, czy też jego następcę prawnego. Tym samym dalszej analizie podlegało jedynie świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 01 lipca 1996 r., wydane przez Warsztaty N. Samochodów Spółdzielnię Pracy (...) w G..

Pokreślenia wymaga, że świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym, ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktować należy, jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (por. wyrok S.N. z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie I UK 24/09, publik. LEX nr 518067).

Tym samym treść: świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach podlega weryfikacji zarówno w toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym, jak i w toku postępowania sądowego przed sądami ubezpieczeń społecznych.

Podzielić należy stanowisko organu rentowego, że w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z Warsztatów N.Samochodów Spółdzielni Pracy (...)w G.z dnia 01 lipca 1996 r. nie określono prawidłowo rodzaju wykonywanej przez J. Z.pracy według pozycji, działu i wykazu, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, powołując się jedynie na przepisy uchwały ZCZSP. Tymczasem wykonywanie pracy na stanowisku określonym w wykazie resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego nie uprawnia do uzyskania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym (por. wyrok S.N. z 20 października 2005 r. w sprawie I UK 41/05, publik. LEX nr 195788).

Ponadto podane stanowisko pracy – spawacz nie odpowiada stanowisku pracy wskazanemu w świadectwie pracy z Warsztatów N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. z dnia 12 kwietnia 1994 r. – ślusarz-spawacz. Powyższe okoliczności podważają miarodajność świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 01 lipca 1996 r. w zakresie, w jakim dotyczy ono wykonywania przez wnioskodawcę prac w szczególnych warunkach w okresie jego zatrudnienia od dnia 01 marca 1975 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r.

Sąd Apelacyjny zważył, że w sądowym postępowaniu odwoławczym fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania

cywilnego, a do sądu należy ocena ich wiarygodności (por. wyrok S.N. z dnia 02 lutego 1996 r. w sprawie II URN 3/95, publik. LEX nr 24774).

W związku z powyższym ubezpieczony ma możliwość i obowiązek udowodnienia faktu świadczenia pracy w szczególnych warunkach w spornych okresach zatrudnienia przy zastosowaniu różnorodnych środków dowodowych.

Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji jednego z wykazów, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego (por. wyrok S.N. z dnia 01 czerwca 2010 r. w sprawie II UK 21/10, publik. LEX nr 619638).

Przeanalizowania na wstępie wymagało, czy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności: dokumenty zawarte w aktach osobowych J. Z., zeznania świadka B. P. oraz przesłuchanie wnioskodawcy dają podstawy do stwierdzenia, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach, o których mowa w wykazie A lub B, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Analiza: treści dokumentów zawartych w aktach osobowych J. Z., zeznań świadka B. P. oraz przesłuchania wnioskodawcy wskazuje, że w spornym okresie zatrudnienia w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. ubezpieczony wykonywał m.in. prace wymienione w poz. 17 „Lakierowanie ręczne lub natryskowe – nie zhermetyzowane” oraz w poz. 12 „Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym”, działu XIV „Prace różne”, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Przeprowadzone w sprawie dowody nie dają podstaw do ustalenia okresu zatrudnienia, w którym skarżący wykonywał prace wymienione w poz. 17, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. Z zeznań świadka B. P. wynika jedynie, że zanim ubezpieczony uzyskał uprawnienia spawacza pracował przy lakierowaniu razem ze świadkiem jako lakiernik. Powyższa okoliczność znajduje potwierdzenie w przesłuchaniu J. Z., który stwierdził, że cyt. „Po wojsku wróciłem do spółdzielni. Najpierw byłem mechanikiem, bardzo krótko lakiernikiem. Od 27 listopada 1974 roku do lutego 1975 roku odbyłem kurs spawania elektrycznego i acetylenowego. Po ukończeniu tego kursu otrzymałem książeczkę spawacza i od tego momentu pracowałem już jako spawacz”.

Ponieważ w oparciu o przeprowadzone w przedmiotowej sprawie dowody wnioskodawca nie zdołał w sposób jednoznaczny i precyzyjny wykazać konkretnych ram czasowych okresu, w którym wykonywał prace wymienione w poz. 17, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, a zatem brak jest podstaw do zaliczenia spornego okresu zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 28 lutego 1973 r. (albo części tego okresu) do wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że w okresach zatrudnienia w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G.: od dnia 02 stycznia 1976 roku do dnia 25 maja 1985 r. oraz od dnia 01 listopada 1985 r. powierzono wnioskodawcy obowiązki brygadzysty, co pociąga za sobą konieczność ustalenia, czy w okresach tych wykonywał pracę, o której mowa w poz. 24 „Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”, działu XIV „Prace różne” wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Praca polegająca na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżyniersko-technicznym może być uznana za pracę w szczególnych warunkach, jeżeli pracownik stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy sprawował taką kontrolę lub dozór na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego (por. postanowienie S.N. z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie II UK 297/11, publik. LEX nr 1214562).

W ocenie Sądu II instancji zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że na oddziale, w którym kontrolę jakości produkcji oraz dozór techniczny sprawował ubezpieczony były wykonywane, jako podstawowe, prace wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku

emerytalnego, wobec czego uznać należy, że w okresach pełnienia funkcji brygadzysty nie wykonywał on prac, o których mowa w poz. 24, działu XIV tego wykazu.

W świetle zgromadzonych w przedmiotowej sprawie dowodów, a w szczególności znajdującego się w aktach osobowych odpisu książeczki spawacza z dnia 01 marca 1975 r. J. Z. zdobył uprawnienia do spawania elektrycznego i gazowego dopiero od dnia 01 marca 1975 r., a zatem zasadne jest przyjęcie, że prace, o których mowa w poz. 12, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego mógł on wykonywać dopiero od dnia 01 marca 1975 r.

Z treści przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego wynika, że do zaliczenia okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do okresów pracy uzasadniających prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu konieczne jest, aby praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Przeprowadzone dowody z treści znajdujących się w aktach osobowych dokumentów, posiadających szczególną moc dowodową, ponieważ pochodzących z okresów, których dotyczą, a w szczególności: zakresu obowiązków i czynności na stanowisku brygadzysty TP z dnia 02 listopada 1985 r. oraz aneksów do tego zakresu: z dnia 14 kwietnia 1986 r. i z dnia 25 listopada 1986 r., nie dają podstaw do przyjęcia, że w okresach pełnienia obowiązków brygadzysty ubezpieczony wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a to dlatego, że jako brygadzysta wykonywał jednocześnie szereg innych powierzonych mu zadań, w tym mających charakter organizacyjno-administracyjny.

Tytułem przykładu wskazać należy, że z treści dokumentu w postaci zakresów obowiązków i czynności na stanowisku brygadzysty TP z dnia 02 listopada 1985 r. wynika, że na osobie zatrudnionej na tym stanowisku spoczywały następujące obowiązki, wymienione we wskazanych punktach tego dokumentu:

4.1. nadzór i zapewnienie bhp podległym pracownikom zgodnie z zakresem czynności oraz pełne wykonawstwo zadań produkcyjnych i innych stawianych przez Zarząd Spółdzielni i przełożonych pionu techn.;

4.2. sukcesywna kontrola wykonawstwa zadań produkcyjnych, dopilnowanie rytmicznego ich wykonywania oraz bezwzględne dopilnowanie prawidłowego i dobrego jakościowo wykonania powierzonego odcinka produkcji podstawowej lub usług motoryzacyjnych dla ludności;

4.3. czuwanie nad przestrzeganiem dyscypliny pracy podległych pracowników, utrzymanie dyscypliny wewnętrznej w brygadzie, kierowanie brygadą w sposób umożliwiający maksymalne wykorzystanie dnia pracy oraz rozdział pracy między członków brygady zgodnie z kwalifikacjami i wymogami procesu technologicznego;

4.4. przekazywanie członkom brygady wiadomości technicznych, informacji dotyczących zmian organizacyjnych lub informacji dotyczących spraw produkcji ogółem, a brygady w szczególności otrzymanych na odprawie, czy naradzie roboczej;

4.5. przestrzeganie obowiązującego procesu technologicznego norm materiałowych i czasowych, dopilnowanie prawidłowej eksploatacji narzędzi, przyrządów i urządzeń kontrolno-pomiarowych oraz zapewnienie bezpiecznych warunków pracy;

4.6. zabezpieczenie brygady w odpowiednią ilość materiałów, części zamiennych oraz materiałów pomocniczych niezbędnych do zabezpieczenia pełnego wykonawstwa zadań produkcyjnych;

4.7. przestrzeganie prawidłowego obiegu dokumentacji pracy i płac pracowników, sukcesywna kontrola czasu pracy brygady, odpowiedniego wypełnienia karty do działu normowania;

4.8. przestrzeganie prawidłowej eksploatacji maszyn i urządzeń;

- 4.9. dopilnowanie terminowego i jakościowo dobrego wykonania zadań;
- 4.10. współpraca z brygadzystami innych brygad przede wszystkim w celu zapewnienia ciągłości i rytmiki produkcji;
- 4.11. dokładna znajomość i ściśle przestrzeganie obowiązujących przepisów, zarządzeń i instrukcji związanych z powierzoną pracą;
- 4.12. instruowanie podległych robotników w zakresie wykonywanych robót;
- 4.13. osobisty nadzór lub wykonanie bardziej skomplikowanych robót odbiegających zasadniczo od technologii stosowanej w produkcji;
- 4.14. bezwzględne i sukcesywne sprawdzanie jakości wykonanych prac przez podległą brygadę w celu wyeliminowania niedoróbek, złej jakościowo lub niezgodnie z procesem technologicznym i niesumiennej wykonanej roboty;
- 4.15. nadzór nad utrzymaniem w należytym stanie narzędzi, przyrządów pomiarowych, maszyn i stanowisk pracy brygady oraz utrzymaniem porządku, czystości i ładu na stanowiskach pracy brygady oraz terenie przydzielonym brygadzie;
- 4.16. meldowanie mistrzowi lub kierownikowi produkcji o zauważonych usterkach i awariach maszyn i urządzeń;
- 4.17. czuwanie nad przestrzeganiem przez podległą brygadę przepisów BHP i p. poz. oraz instruowanie podległych pracowników;
- 4.18. natychmiastowe meldowanie na piśmie bezpośredniemu przełożonemu o stwierdzonych kradzieżach lub innych nadużyciach na szkodę Spółdzielni;
- 4.19. wykonywanie na polecenie bezpośredniego przełożonego czynności nie ujętych w niniejszym zakresie, a ze względu na ich charakter właściwy dla pracy brygady;
- 4.20. branie udziału wraz z kierownikiem przy analizie przyczyn powstałych awarii maszyn i urządzeń;
- 4.21. branie udziału przy przeprowadzaniu okresowych przeglądów maszyn i urządzeń;
- 4.22. pobieranie części i materiału na wykonanie prac za dowodem Pw oraz dopilnowanie zgodnego z pobraniem zamontowania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wykonywanie przez wnioskodawcę w ramach zakresu obowiązków brygadzysty czynności organizacyjno-administracyjnych, nie mających ścisłego związku z pracami przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym, uniemożliwiało świadczenie tych prac stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a w konsekwencji wyłącza zaliczenie okresów zatrudnienia, w których pełnił on obowiązki brygadzysty, do okresów pracy w szczególnych warunkach.

Ponadto Sąd ten zauważył, że J. Z. przesłuchany w charakterze strony stwierdził, że cyt. „zajmowałem się głównie spawaniem, ale od czasu do czasu pomagałem kolegom przy takich pracach jak zakładanie przewodów hydraulicznych” oraz cyt. „zajmowałem się spawaniem przewodów hydraulicznych i potem zdarzało się, że pomagałem przy ich montażu”. Wobec powyższego sam wnioskodawca przyznał, że w spornym okresie zatrudnienia, poza pracami polegającymi na spawaniu oraz wycinaniu elektrycznym i gazowym, wykonywał również inne prace nie wymienione w wykazach A lub B, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Powyższe koresponduje z nazewnictwem stanowisk pracy wnioskodawcy w spornym okresie zatrudnienia, wynikającym z treści dokumentów znajdujących się w aktach osobowych, a w szczególności: angażami: z dnia 09 kwietnia 1975 r. (monter samochodowy-spawacz), z dnia 14 stycznia 1976 r. (ślusarz remontowy), z dnia 07 stycznia 1977 r. (ślusarz remontowy-brygadzysta), z dnia 30 sierpnia 1978 r., z dnia 04 maja 1982 r., z dnia 31 sierpnia 1982 r.,

z dnia 30 października 1982 r., z dnia 05 stycznia 1983 r., z dnia 06 maja 1983 r., z dnia 22 czerwca 1983 r. i z dnia 05 grudnia 1983 r. (brygadzysta-ślusarz samochodowy spawacz), z dnia 28 sierpnia 1980 r., z dnia 06 października 1980 r. i z dnia 20 czerwca 1989 roku (ślusarz-spawacz brygadzysta), z dnia 22 sierpnia 1981 r. (ślusarz samochodowych silników-spawacz brygadzysta), z dnia 11 listopada 1985 r. (p.o. brygadzisty brygady napraw układu hydraulicznego), z dnia 04 lutego 1986 r. (ślusarz samochodowy-spawacz p.o. brygadzisty), z dnia 30 listopada 1987 r., z dnia 17 lutego 1988 r., z dnia 25 lipca 1988 r., z dnia 04 października 1988 r. i z dnia 31 marca 1989 r. (ślusarz-brygadzysta) i z dnia 17 maja 1988 r. (ślusarz).

Tym samym zasadnie Sąd Okręgowy uznał, że zeznania świadka B. P. oraz przesłuchanie J. Z. w zakresie, w jakim utrzymują oni, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace polegające na spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym nie zasługują na wiarę, ponieważ nie znajdują oparcia w pozostałych przeprowadzonych w niniejszej sprawie dowodach.

Ponieważ w okresie zatrudnienia w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. od dnia 01 marca 1975 r. do dnia 05 kwietnia 1994 roku ubezpieczony nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach, o której mowa w pkt 12, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, stale i w pełnym wymiarze czasu (§ 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego), a zatem okres ten nie podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody zdołały podważyć wiarygodność świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 01 lipca 1996 r. w zakresie, w jakim podaje, że w okresie od dnia 01 marca 1975 r. do dnia 05 kwietnia 1994 r. wnioskodawca zatrudniony na stanowisku spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym.

Do postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych w zakresie postępowania dowodowego ma zastosowanie - bez żadnych ograniczeń - reguła wynikająca z 232 k.p.c., obowiązuje więc zasada kontradiktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń przez stronę. (por. wyrok S.N. z dnia 07 stycznia 2010 r. w sprawie II UK 148/09, publik. LEX nr 577847).

Zgodnie zatem z zasadą kontradiktoryjności, znajdującą wyraz w treści art. 232 zdanie pierwsze k.p.c., to na J. Z. spoczywa w przedmiotowej sprawie ciężar wykazania faktu wykonywania, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego na danym stanowisku, prac w szczególnych warunkach w spornym okresie jego zatrudnienia, ponieważ to wnioskodawca z powyższego faktu wywodzi skutek prawny w postaci spełniania wszystkich przesłanek ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, a w szczególności przesłanki osiągnięcia w dniu wejścia ustawy emerytalnej w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r., wymaganego w przepisach dotychczasowych okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Zdaniem Sądu II instancji wnioskodawca w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody nie zdołał wykazać, że w spornym okresie zatrudnienia w Warsztatach N. Samochodów Spółdzielni Pracy (...) w G. od dnia 01 sierpnia 1968 roku do dnia 05 kwietnia 1994 r. stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A lub B, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. Negatywnym tego następstwem procesowym jest nie udowodnienie przez ubezpieczonego, że na dzień 01 stycznia 1999 r. osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Tym samym zasadnie Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca nie spełnia, wynikającej z treści art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, przesłanki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w postaci osiągnięcia na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r. wymaganego w przepisach dotychczasowych okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ponieważ przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody wykazały, że J. Z. nie spełnia łącznie wszystkich przesłanek ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, a w szczególności przesłanki posiadania na dzień 01 stycznia 1999 r. okresu pracy w warunkach szczególnych, wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego), a zatem brak jest podstaw prawnych do przyznania mu tego świadczenia.

Stosownie do treści art. 385 k.p.c. sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.